

Čech skrze umění pomáhá hendikepovaným lidem ve Rwandě

Jana Leitnerová

Autorka

Jana Leitnerová (*1987) vystudovala obory Český jazyk a literatura a Pedagogika na Masarykově univerzitě v Brně. Věnuje se online komunikaci, sociálním sítím a krizové komunikaci.

11 dubna 2017

Petr Kočnar před 2 lety odjel do Rwandy, aby si zdokonalil francouzštinu. Jenže po občanské válce místní přešli na angličtinu, což Petrovi změnilo plány. Rozhodl se, že i tak zůstane a poohlížel se po nějaké dobrovolnické práci. Místo práce však viděl spousty žebrajících hendikepovaných lidí, s místním kamarádem se jim rozhodl pomoci a společně pro ně uspořádali „malovací den“. Z jednoho dne se stala trvalá záležitost, Petr založil neziskovou organizaci **Talking Through Art**, která formou arteterapie pomáhá lidem s hendikepem.

Rwanda nebyla Petrova první africká destinace, dříve žil v Keni, kde na pronajatém pozemku založil vlastní farmu a choval zvířata. Tu později opustil, zvířata prodal a vrátil se do Prahy, kde absolvoval intenzivní kurz francouzštiny. A to už se dostáváme zpátky do Rwandy. „Zjistil jsem, že už tu francouzsky nikdo nemluví,“ popisuje pro HFC Petr svoje překvapení. Místo, aby odjel někam jinam, rozhodl se zůstat a pomáhat lidem v místě.

Ve Rwandě existuje podle Petrových slov spousta organizací, které se snaží lidem s mentálním či fyzickým hendikepem pomáhat. Školy pro děti s mentálním hendikepem však nejsou na příliš dobré úrovni, protože tamní učitelé nemají dostatek informací a zkušeností a dostávají velmi malý plat. „Také jsou tu neziskovky, které se snaží pomoci s pomůckami pro lidi s hendikepem, tedy protézami, holemi, vozíky a podobně,“ popisuje pro HFC situaci ve Rwandě Petr a dodává: „Většina postižených je stále na ulici a žebrá nebo jsou zavřeni doma, rodina se za ně stydí. Stigma je

veliké, tito lidé si navíc často vyslechnou urážky a nadávky, což jejich sebevědomí moc nepomáhá.“ A to byl také důvod, proč se rozhodl začít s arteterapií. „Chtěl jsem jim dodat sebevědomí a aby čas trávili ve společnosti, a ne sami na ulici,“ říká Petr.

Od malovacího dne po vznik neziskovky

„Po rozhovoru s místním kamarádem jsme se rozhodli oslovit hendikepované lidi a začít jim pomáhat, vyzkoušeli jsme arteterapii. Jako první aktivitu jsme zorganizovali ‚malovací den‘, během kterého si tito lidé k nám přišli namalovat obrázek. Na tu naši první akci přišlo asi deset lidí, kterým jsme přichystali plátna a barvy. Tématem bylo, jaké mají přání. Většina malovala velký dům, auto, ale někteří i květiny a slunce. Uvařili jsme jim oběd a všem se ten den moc líbil. Na konci dne nás prosili, zda by mohli přijít znovu,“ nastiňuje chvíli, kdy se rozhodli s kamarádem založit neziskovou organizaci. Jak se taková nezisková organizace ve Rwandě zakládá? „Chvíli mi trvalo, než jsem přišel na to, jak projekt zaregistrovat. Pomohl mi kamarád, který tady neziskovku má. Byl to ale dlouhý proces – musel jsem na úřad městské části, pak na hlavní úřad města a nakonec na další úřad, kde to vše schválili,“ popisuje proces Petr. Z každého úřadu za ním pak museli přijít a projekt odsouhlasit. Stanovy organizace musel sepsat ve třech jazycích – angličtině, francouzštině a rwandštině. „Do toho jsem si musel každé tři měsíce prodlužovat vízum, kde mi dokonce vyhrožovali, že už mi ho příště neprodlouží. Když jsem po roce konečně získal certifikát o registraci mé organizace, platilo mi vízum už jen na pár týdnů. Po registraci organizace už jsem dostal status a vízum rezidenta na dva roky,“ svěřuje se s peripetemi, které na něj ve Rwandě čekaly.

Pomoc hendikepovaným i jejich rodinám

To se psal rok 2015, dnes, po dvou letech, má Talking Through Art 29 členů, kteří absolvovali rekvalifikační kurzy v pletení místních košíků a dekorativních předmětů. „Všichni tito členové si u nás vydělávají – vždy když dokončí výrobek, my jim ho zaplatíme. My se pak staráme o jejich další prodej,“ říká pro HFC Petr a pokračuje: „Také je učíme

anglicky a přednášíme základy ‚rodinné výchovy‘. Třikrát do roka vyrábíme marmelády z místního ovoce, které pak prodáváme.“ V rámci aktivit také podporují děti svých členů a shání jim sponzory na placení školného, ať už formou adopce na dálku nebo díky jednorázovým příspěvkům.

Co se týče financování, má Petr, jak sám říká, štěstí. „Vlastním byt, který pronajímám. Díky tomu jsem organizaci schopen udržet bez sponzorů, i když jsem omezený v dalším rozvoji a placení platů. Většina ‚zaměstnanců‘ je tedy u nás dobrovolně, včetně mě. Jedinou výjimkou je místní kamarád, který u nás pracuje každý den a díky kterému organizace může fungovat. Tomu platím v přepočtu 3000 Kč měsíčně,“ uvádí Petr. Rwanda podle něj není levná země. „Nájem se pohybuje okolo 800 Kč měsíčně, co se jídla týče, tak většina lidí žije jen o rýži a fazolích a jí velmi často jen jednou denně, a to večer. Pivo a chleba tu stojí stejně, 20 Kč,“ dodává kontext Petr.

Na své práci a organizaci si cení toho, že mají opravdu hmatatelné výsledky. „Pomáháme lidem, kteří to opravdu potřebují,“ říká Petr a vzpomíná na jeden konkrétní případ: „Dostala se k nám jedna paní, které je teprve 40 let a už je babičkou. Při nehodě autobusu přišla o ruku. Na začátku projektu se za to velmi styděla a pořád si jí zakrývala. Teď, když je ve společnosti dalších lidí s hendikepem, má více sebevědomí a nestydí se. Nejdříve nevěřila, že může jednou rukou plést. Teď je jednou z nejlepších a nejrychlejších, a navíc k nám chodí moc ráda. Díky mojí paní zubařce v ČR její syn může studovat. Ona je velmi šťastná a každý den se směje.“

Petr by rád, aby se Talking Through Art stala úspěšnou a nezávislou na jeho penězích. Potom by odjel někam do francouzsky mluvící země a naučil se francouzštinu. „Sním o tom, aby byla moje organizace soběstačná,“ říká.

"Necítím se být výjimkou, myslím, že jsme citlivý národ"

Petr je jedním z těch, kdo se rozhodli opravdu reálně pomáhat. Rozhodně si ale nemyslí, že to je v České republice něco výjimečného. „Myslím si, že my Češi jsme národ citlivý a rádi pomáháme lidem s hendikepem,“ říká a dodává: „Je pravda, že co se týče lidí bez domova, myslím, že tam už je nás méně. To může být dáno i tím, že spousta lidí bez

domova má problémy s alkoholem a je proto těžší jim pomoci. Musíme si ale uvědomit, že se to může stát komukoliv z nás. Když už nechceme pomoci finančně, tak alespoň materiálně – darováním nenošeného oblečení, hygienických pomůcek, jídla.“

Petr by rád, aby se Talking Through Art stala úspěšnou a nezávislou na jeho penězích. Potom by odjel někam do francouzsky mluvící země a naučil se francouzštinu. „Sním o tom, aby byla moje organizace soběstačná,“ říká.

"Necítím se být výjimkou, myslím, že jsme citlivý národ"

Petr je jedním z těch, kdo se rozhodli opravdu reálně pomáhat. Rozhodně si ale nemyslí, že to je v České republice něco výjimečného. „Myslím si, že my Češi jsme národ citlivý a rádi pomáháme lidem s hendikepem,“ říká a dodává: „Je pravda, že co se týče lidí bez domova, myslím, že tam už je nás méně. To může být dáno i tím, že spousta lidí bez domova má problémy s alkoholem a je proto těžší jim pomoci. Musíme si ale uvědomit, že se to může stát komukoliv z nás. Když už nechceme pomoci finančně, tak alespoň materiálně – darováním nenošeného oblečení, hygienických pomůcek, jídla.“

Pro Petra je také důležitá podpora jeho rodiny a kamarádů. „Myslím, že se lidem líbí, co dělám. Občas někdo přispěje i finančně, což mě vždycky opravdu povzbudí a pomůže to,“ pokračuje Petr v povídání. Aktuálně také Petr řeší provoz školy a také cestovné pro lidi, kteří k nim jezdí. **O finanční pomoci Talking Through Art se můžete dozvědět více přímo u něj.** „Moc rád bych také sehnal dostatek financí a rozjel vývoz našich výrobků do zahraničí. Může to zajistit práci i více lidem tady ve Rwandě. Naše výrobky i mě ostatně mohou lidé potkat i v Praze koncem května na akci RefuFest, na našem stánku si budete moct koupit ode mne i od Rwandánů žijících v ČR naše výrobky,“ zve Petr.

Foto: FB Talking Through Art

